

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 67/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., K., toho času vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 21 S/63/2011-38 zo 16. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. decembra 2011 doručená sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 S/63/2011-38 zo 16. novembra 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na krajskom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 21 S/63/2011 domáha „... *lege artis... nápravy a ochrany svojich subjektívnych práv proti mestu KNM prostredníctvom žaloby v zmysle § 250T IV ods. 1 a nasl. OSP* (správne má byť podľa § 250t ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení, pozn.) *proti nečinnosti (pasivite) a nezákonnému zásahu v konaní mesta o zmenkovom inkase a proteste pod č. 2545/2011.*“ Krajský súd v napadnutom rozhodnutí celkovo štyrom sťažovateľovým návrhom v konaní nevyhovel, keď konanie o jeho návrhoch na vydanie predbežného opatrenia, prerušenie konania, o povolení vstupu ďalších subjektov ako vedľajších účastníkov konania a zmenu žalobného návrhu zastavil, resp. zamietol, resp. nepripustil zmenu návrhu. Sťažovateľ porušenie ním označených základných práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu nachádza „... *vo vecnej a procesnej nesprávnosti odôvodnenia a výrokov (I., III. a IV.) napadnutého uznesenia krajského súdu...*“. K podaniu sťažnosti ústavnému súdu pristúpil po „... *vyčerpaní prípustných prostriedkov nápravy...*“ a ústavnému súdu ponúkol vlastnú argumentáciu k rozhodovacej činnosti a postupu krajského súdu pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov v jeho právnej veci.

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ žiadal ústavný súd, aby takto rozhodol:

„1. ... *ústavný súd vyslovuje, že Krajský súd Žilina... uznesením č. 21 S 63/2011-38, zo dňa 16. 11. 2011 a protiústavným procesným postupom ako iným zásahom porušil... základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a inú právnu ochranu ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, základné právo na nedotknuteľnosť súkromia a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 16 ods. 1... ústavy v spojení s čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru, právo na to, aby bola sťažovateľom vec spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom... podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 dohovoru.*

2. ... ústavný súd... uznesenie Krajského súdu Žilina č. 21 S 63/2011-38, zo dňa 16. 11. 2011, vo výroku I., III. A IV. zrušuje a vec sa vracia späť na ďalší proces, súčasne sa Krajskému súdu Žilina v konaní č. 21 S 63/2011 prikazuje obnoviť stav pred porušením...

3. Krajský súd Žilina sa zaväzuje do 15 dní k náhrade všetkých prípadných trov konania sťažovateľa a štátu...“

4. V súvislosti s podaním sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľ požiadal o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a taktiež o to, aby ústavný súd rozhodol, že „... pripúšťa do predmetného konania ako vedľajších účastníkov popri sťažovateľovi, inak popri porušovateľovi mesto K., Generálnu prokuratúru SR a verejného ochrancu práv“.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

7. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05). Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

8. Ústavou daná právomoc ústavného súdu neumožňuje ústavnému súdu nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je táto založená zákonom alebo na základe zákona. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Aj podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými,

dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

9. Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie označených práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu, z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že v danom prípade sťažovateľ nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže v rozsahu namietaných skutočností nepodal proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu odvolanie (krajský súd v napadnutom rozhodnutí sťažovateľa výslovne poučil, že proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie).

10. Ako to vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Keďže proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu je/bolo možné podať odvolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa má/mohol mať Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Z uvedených dôvodov bola preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde uznesením odmietnutá.

11. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2012